

El bolló de Torrebesses

maig 2009

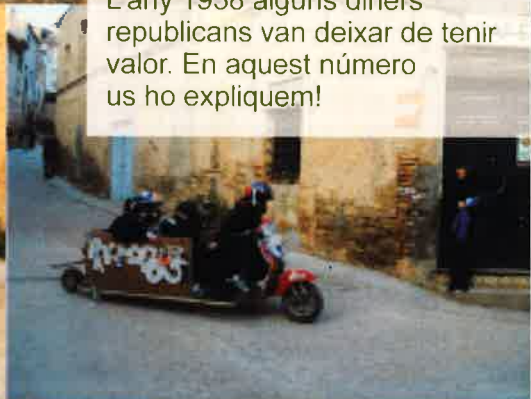
Entrevista amb Josep Anton Ortiz, propietari del castell

"Torrebesses em recorda una mica al meu poble d'abans i és aquell poble que m'agrada"

Article sobre les incautacions de diners del govern franquista

L'any 1938 alguns diners republicans van deixar de tenir valor. En aquest número us ho expliquem!

L'editorial

Molt temps ha passat des de l'últim Bolló, fins i tot ha passat el fred i gairebé tenim a sobre la calor i l'estiu.

En primer lloc, volem disculpar-nos per que no fou fruit de la calor, el fet que ens deixéssim d'incloure l'aportació de l'Associació de Jubilats. La veritat és que no valen excuses, fou un error tècnic, i en aquest número podreu gaudir-ne sense més preàmbuls. Seguidament, agrair-vos la nombrosa participació en el passatemp i fer-vos sabedors de la gran sorpresa que vàrem experimentar per la perfecta

coneixença del terme. Felicitats a tots els que hi vàreu col·laborar!

Animar-vos a mirar amb deteniment un article que incloem com a primícia en aquesta edició que parla de tots aquells diners incautats durant la postguerra i que feren que moltes famílies quedessin en la misèria.

Per últim, presentar la nova i flamant maquetació que devem a la darrera incorporació al nostre equip tècnic. Benvinguda Aurembiaix!

A tots i totes esperem que gaudiu d'aquest número.

L'equip

Consell de redacció:

Raquel Farré, Eunís Font, Albert Vilà

Capçalera i vinyeta:

Artur Ribes

Maquetació:

Aurembiaix Cases

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Torrebesses i amb la participació lliure de tot el veïnat.

E-mail:

elbollodetorrebesses@hotmail.com

Número dipòsit:

L-132-2008

L'opinió

l'ona d'un oratge
i l'au del desig...
fan el seu viatge
sense mirar prim.

ras de margarides,
verds... i campar.
somis, en ferides
la rella, del bancal.

ona... i un viratge,
a força de desig...
cota d'un miratge
viu... franc i feliç.

ones... amansides,
vindicar l'atzar...
verds i margarides...
... no vull despertar!

n. beabà

NOTA

El Consell de Redacció del Bolló de Torrebesses és reserva el dret de publicar articles o cartes d'opinió firmats amb pseudònims o com a anònims sempre i quan arribin degudament identificats amb nom, cognoms i DNI al correu electrònic de la publicació.

el sumari

p2 l'editorial, l'opinió

p3 l'ajuntament informa

p4 ampa, teatre

p5 la notícia, jubilats

p6 el reportatge

p9 l'hemeroteca, la breu

p10 l'article

p11 efemèrides, dones

*p12 vinyeta, passatemp,
horaris*

VOLS ANUNCIAR-TE AL
El bolló ?

A PARTIR DEL PROPER NÚMERO
JA HO POTS FER!

Envia un mail al nostre correu
i ens posarem en contacte amb tu.
elbollodetorrebesses@hotmail.com

L'ajuntament informa ...

Aquests últims dies hem tingut un canvi a l'Ajuntament. En Domingo Florensa, el "Mingo", ha deixat el consistori per motius personals. Des d'aquí voldríem agrair-li l'esforç i la dedicació que d'una manera desinteressada ha tingut durant aquests pràcticament dos anys a l'ajuntament i al poble en particular. També volem donar la benvinguda a la Raquel Farré que el substituirà al consistori. Aprofitant aquest canvi i tenint en compte que el grup de l'oposició a l'ajuntament no participa en les tasques de govern, ens hem reorganitzat de manera que cada regidor s'encarrega d'una àrea determinada. Això, sense deixar de reunir-nos cada setmana per posar en comú tots els assumptes que vaguin sorgint.

Des del govern central i com a mesura contra la crisi, ens han assignat uns diners per fer una obra. Aquesta no havia d'estar programada ni subvencionada per cap altre organisme. Davant aquesta situació hem decidit arranjar la plaça de la Vileta. Per a la realització d'aquesta obra hem hagut de demanar autorització al Departament de Cultura de la Generalitat, ja que es troba en el perímetre de protecció de l'Església. En la realització del projecte s'ha tingut en compte la conservació de l'entorn, intentant conservar al màxim la pedra existent i fent possible l'accessibilitat dels veïns a les seves dependències. L'inici de les obres està previst per abans de l'estiu.

Des d'aquest espai, també us voldria fer sabedors que "Troballes", la institució que regenta la recollida de roba al contenidor taronja, ens ha informat que han recollit 350 kg de roba en el període que porta establert. Des d'aquí, igual que han fet ells, voldria felicitar a tots els veïns per la vostra solidaritat, sensibilitat i col·laboració.

El passat 11 de març un grup d'alumnes de 2n d'ESO de l'IES Caparrella ens varen visitar per plantar pins a la basseteta. L'espai utilitzat és on hi havia l'abocador de runa, aquest era il·legal i el vàrem clausurar unes setmanes abans.

L'empresa Cassa ens ha redactat el Pla Director de l'Aigua; és obligatori tenir aquest pla per poder demanar subvencions a l'Agència Catalana de l'Aigua i a més ens serveix per conèixer per on passen les canonades i per saber si la gestió que fem de l'aigua és l'apropiada. Els resultats donats per empresa són prou satisfactoris.

Des de l'ajuntament hem assistit a diverses reunions amb alcaldes i organismes de la Generalitat per tractar el tema de la construcció de la central tèrmica de Mequinensa. La postura del consistori és la de rebuig a la construcció. Pensem que el benefici que pot aportar al territori són molt pocs en comparació al perjudici. Tot i que diuen que la contaminació que produirà és insignificant, nosaltres considerem que al segle XXI hem d'apostar per tecnologies més netes.

L'ajuntament informa més sobre: Sol·licitud d'informació

Compra-venda

A l'Ajuntament hem comprovat que tot sovint hi ha gent que es posa en contacte amb nosaltres, interessats en la compra o el lloguer de cases, magatzems, etc.

Actualment no disposem de dades per a informar a les persones interessades, per la qual cosa hem pensat de crear una base de dades de la gent que vulgui vendre o llogar algun immoble, així podrem facilitar la informació i el contacte per a la venda o el lloguer a aquells que ho desitgin.

Totes aquelles persones que hi estigueu interessades us podeu adreçar a l'ajuntament.

Nínxols

Com tots sabreu s'han construït nous nínxols. Per poder realitzar la construcció hem hagut de concertar un crèdit amb una entitat bancària. Hem estat mirant d'aconseguir subvencions, però no hi ha cap organisme que subvencioni aquestes construccions ja que consideren que després es venen i es podria produir un benefici, però sí que hem aconseguit una petita ajuda per arranjar el cementiri. Responent a l'interès del veïns que han expressat la intenció de comprar nínxols, us informem que ja estan a la venda i el preu per aquest any serà de 650 euros.

Un altre tema sobre el qual estem treballant, com de ben segur sabreu, és el de posar en valor l'importantíssim patrimoni que té Torrebesses en construccions de pedra seca i en recursos hídrics propis del secà com són els pous, aljubs, bases etc.

L'equip que està portant a terme aquesta recerca ens demana que li facilitem tota la documentació que pugem tenir com fotografies o documents antics.

Des de l'ajuntament us agrairíem que ens ho féssiu saber o ens ho porteu per poder traure'n còpies i sense que vosaltres en perdeu la propietat.

Una vegada realitzat l'estudi hi ha prevista la realització una publicació fent esment als documents més interessants.

L'AMPA MÉS FESTERA

Durant els últims mesos l'AMPA ha estat molt atrefegada organitzant diversos actes per tal de recollir fons i per distreure a tothom.

Ja a principi d'any nou, els reis Mags d'Orient encarregaren a les mares i pares dels nens i nenes de Torrebesses la confecció d'unes carrosses noves per tal que poguessin arribar el més aviat possible a l'entrega del regals tan esperats.

Emmarcada dins els actes de la Festa Major d'Hivern, el dia 19 de gener es celebrà la Primera edició de la Cursa de "catxarros", la qual tingué força èxit ja que comptà amb la col·laboració de deu catxarros participants. S'atorgaren tres guardons especials tenint en compte tres categories: la rapidesa, la lentitud i la originalitat. Els guardonats en la primera categoria foren els Village People (Paco, Miquel, Josep Maria i Jordi); la maleta mòbil del Marc i l'Unai s'endugué el premi a la lentitud; i la originalitat anà a parar a l'Isidre i en Josep Fran-

cisco per la seva banyera amb rodes. Els premiats s'endugueren un pernil, el qual disfrutaren tots els participants i el jurat en un sopar. Cadascú va ser guardonat amb un obsequi artesà de fusta i pedra i un diploma.

Un "Rocio" ben peculiar i la nostra mainada desfilaren sobre la passarel·la Tomàs Ballesté per celebrar el Carnaval, festa que tot el poble gaudeix en el tradicional Dia de les Dones.

De caire més seriós fou la venda de plantes que es realitzà els dies 28 i 29 de març.

I per últim, la gran novetat per a tota la nostra mainada ha estat el parc infantil ubicat a la vora del poliesportiu. Si encara no l'heu vist acosteu-vos-hi.

teatre

Continuant amb les actuacions previstes del nostre grup de teatre i la seva obra "No ho diguis a ningú" durant aquets mesos s'han realitzat representacions a diferents pobles de les Garrigues i del Segrià. Sembla ser que l'obra està tenint força èxit.

Durant el primer trimestre de

l'any es van realitzar representacions de l'obra a Alfés, Albatàrrec, Montoliu i Torres de Segre

I les més recents han estat el dia 3 de maig al Cogul i el passat dia 15 de maig al municipi de l'Albagès, on els assistents sortiren força contents de l'acte. Un d'ells comentà:

"L'obra ha estat divertida i el fet que només duri una hora ajuda a entretenir-te, ni t'adones que ja s'ha acabat".

La sala on es feu l'activitat estava plena a vessar. També hi havia prevista l'actuació a Llardecans pel dia 17 de maig, però ja sabeu que el futbol és sagrat.

la notícia

El Marc Pinyol és veí de Torrebesses i un gran aficionat al motocross. Amb només 16 anys, durant l'últim any ha quedat 1r del Campionat de Catalunya de Supercross, 1r del Trofeu del Moto Club Segre, 2n del Campionat de Catalunya de Motocross i 7é del Campionat d'Espanya de Motocross de la categoria cadet.

És per això que li volem dedicar un espai a la publicació, per presentar breument la seva carrera.

En Marc actualment té 16 anys i ja va començar a córrer quan en tenia 9 influït pels seus més

pròxims a qui sempre havia agradat el món de les motos. Ara ja fa 6 anys que es dedica intensament a participar en totes les curses que pot recollat sobretot pel Paco, la Pilar i l'escuderia All-Road.

Al Marc li agrada compaginar els estudis amb aquesta afició, porta una vida normal, ens explica: ajuda a casa, li agrada preocupar-se per les seves motos i el seu equip i té bons resultats a l'institut.

Amb aquest brillant carrera en el món del motocross, el seu propòsit per l'any vinent és poder provar el Freestyle.

jubilats

EL PARE NOSTRE DEL JUBILAT

Porta'ns senyor aquest pa
Que quan les dents ja no hi són
Fa de molt més bon xafar.
No permeteu que aquests vells
Caiguin en la temptació
Per falta de pensió
Es quedin sense bitllets.
Perdoneu les nostres culpes
A tots els que som grans
Que prou temps que vam suar
Quan ens faltaven les rúbies.
I lliureu-nos de tot mal
Que prou anys ja vam patir
Quan no teníem ni un ral
Per poder-nos divertir.
Amèn si tot es compleix
Que prou pena tenim
De portar aquest nom de vells
Que no és el nostre desig
Deu vos salve Maria
Seràs tu plena de gràcia
Lliura'ns de la burocràcia
Que ens escurça la vida
Els senyors tots són en vos
I les senyores també
Que si ací fem tots el gos
La culpa és que som vells
Entre totes les dones
Et demanem des d'ací

Que hi ha massa viudes soltes
I toquen a set marits.
I beneït és el fruit
Que tu ens puguis regalar
Mira que aquests ja estan cuits
De tants anys que van suar.
Aquest fruit que ara collim
No és del ventre com el teu
Ara que molt bé vivim
Que no ens el retalli Deu.
Santa Maria mare de Deu
Pregueu per nosaltres pecadors
I abandonats no ens deixeu

Que ens tremola massa el pols.
Ara i en la hora
Però de la nostra mort
Que quan s'asseca l'hort
S'ha acabat l'esquirola.
A l'acabar dic amèn
Si el reso no els ha agradat
També quedaré content
I tiro aquest paper al sac
Glòria al Pare i a l'Esperit Sant
S'ha acabat el Pare Nostre
Perquè al fi a la postre
Tota la culpa és dels anys.

Ignasi Guiu

c/ Sant Pau, 10 Torrebesses tlf. 973126201

ENTREVISTA A JOSEP ANTON ORTIZ . PROPIETARI DEL CASTELL

En aquest número ens hem volgut acostar i conèixer la persona que gestionarà un dels edificis més emblemàtics del nostre poble: el castell. En Josep Anton Ortiz, veí d'Alpicat, pagès de professió i apassionat de la història, de l'arquitectura i de la senzillesa, ens explica la seva experiència.

Com s'assabentà que estava el castell en venda?

Vam veure el castell per primera vegada el dia que vam venir a Torrebesses amb la coral d'Alpicat i la del Pla de la Font. No vaig poder evitar anar a veure'l tot i que la gent comentava que ja estava venut. Em va sorprendre que un edifici com aquest no tingues ja un propietari institucional i després d'un parell de setmanes vaig tornar per preguntar sobre el castell. Em vaig posar en contacte amb el nebot de la propietària, que viu al Soleràs, i vam començar a parlar de diners. A mi em semblava impossible des del primer dia,

però va ser més la il·lusió que el seny el fet que m'impulsà a comprar el castell. És després quan t'adones que és un projecte de molta envergadura, i fa molt respecte.

Façana en procés de rehabilitació

Què l'impulsà a comprar el Castell i a venir a Torrebesses?

Potser perquè em recorda una mica al meu poble d'abans. Avui el poble no és el que recordo i Torrebesses és aquell poble que m'agrada i que encara conserva moltes construccions importants de pedra. La veritat és que m'hi trobo molt a gust, té un contingut d'història i cultura bestials.

Quines són les seves perspectives de futur respecte al castell?

Ara potser és un moment molt difícil en què tot es tenyeix de gris, perquè la veritat és que la crisi ens afecta a tots, para molts projectes i ens desanima, però també penso que Torrebesses és un valor segur, i encara més quan és doni a conèixer a la comarca del Segrià. Nosaltres hem fet la

compra del castell pensant més en el cor, però en darrera instància també hi havia un seriós estudi de les possibilitats.

No li preocupa que sigui només una moda la tendència de restaurar castells?

No, un edifici que té més de mil anys d'història no és una moda. Jo penso que les generacions que aniran venint se n'adonaran de tot allò que encara queda ja que, en general, queden molt poques coses i per sort aquí al poble n'hi ha moltes. Sempre que parlo amb gent de fora em diuen que segur que vindran a veure'l.

Josep Anton Ortiz amb els plànols del castell

Ara que parlava de generacions, es diu que la nostra generació serà primera que viurà pitjor que els seus pares, després de la guerra civil. Per això, és la generació que potser prendrà més consciència de tot allò antic.

Jo penso que no viuran pitjor, simplement es tornarà a donar valor a totes les coses que fan referència al patrimoni i la veritat no sé que és millor o pitjor; si viure i estimar els valors que passaven desapercebuts i que ara es tornaran a tenir en compte. No serà dolenta una mica de recessió, ens tornarà a tots una mica al nostre lloc i viurem la realitat que ens toca. Per tant, jo no crec que sigui dur.

Façana est i balcó reformats

nica de l'edifici. Ara estem apunt d'acabar aquest projecte i ja tenim l'avantprojecte de l'ús que li donarem. Volem que sigui un petit hotel de tres estrelles. Esperem que a l'octubre ja puguem tenir un projecte consensuat ja que totes les institucions estem d'acord en què el màxim objectiu és conservar el patrimoni cultura.

S'ha trobat dificultats en la compra del castell i el desenvolupament d'aquesta empresa?

Bé, com que és patrimoni nacional totes les institucions tenen el dret de retracte, llavors has de deixar passar un temps per a que és faci pública la venda i si no el demana ningú, ja el pots escripturar. Després la cosa és complica, ja que per donar-li ús, primer s'ha de fer el projecte de la història del castell. En el nostre cas, l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI) es brindà a fer-nos-el. Vam tenir sort, ja que és una institució que depèn de la Diputació i té una sensibilitat per a la història arquitectònica

Li preocupa que el poble no estigui preparat per un projecte com aquest, és a dir, a nivell de serveis, comerços....?

Penso que Torrebesses té els serveis imprescindibles i que si n'hi hagués més potser perdria l'encant que estem buscant. Té el necessari i de sobres. Estem a la façana de la carretera, a deu minuts de l'entrada de l'autopista i a un quart d'hora de Lleida i, sobretot, té l'encant que es necessita per tirar endavant aquest projecte.

Quan té previst obrir el negoci?

Nosaltres som pagesos i la nostra font principal d'ingressos és la fruita; si tenim una bona collita, similar a de l'any anterior, estarem un any construïnt des de l'octubre. Però si la collita no acompanya, haurem d'esperar. Malauradament els diners sempre manen.

Ens pot contar les seves descobertes respecte al castell a nivell històric i de l'arquitectura del propi castell?

Cada cop em sorprèn més el castell. Els habitants de Torrebesses saben com és de gran el castell, però no s'arriben a imaginar quins límits i quina envergadura té. A vegades m'esporgueix la responsabilitat de tenir un edifici tan especial a les meves mans. Quan varem començar a rehabilitar trobarem unes escales que anàvem des del pati interior a l'exterior del castell i també es poden veure diverses construccions al davant del castell i que els arqueòlegs ens avisen que allà hi podran haver restes importants. Potser d'això se'n farà un treball arqueològic que ens pugui donar a conèixer les descobertes amb més profunditat.

Quines han estat les reformes i les diverses parts que s'han restaurat?

Bàsicament, allò que hem fet és recórrer tot el mur exterior del carrer del Forn i que actualment ja està acabat. Vam començar rehabilitat tota la part que estava més en perill i després un arquitecte ens va assessorar per a rehabilitar les parts exteriors. Hem reobert i netejat l'obertura del Forn que abans era l'hort del Josep del Llarg i hem refet una porta antiga. Aquesta porta i la principal són treballs que ha fet Aspros (Associació sense ànim de lucre que treballa amb les persones disminuïdes psíquiques). El més important és que ara ja no hi ha perill ni per l'edifici ni per les persones.

Què li ha agradat més de Torrebesses?

Em recorda molt al meu poble quan era petit. S'hi està molt a gust, és molt tranquil. És la tranquil·litat del poble que no ha perdut les seves arrels i que té molt de patrimoni. Disfruto moltíssim passejant amb amics i explicant-ne els detalls, com si fos el meu poble.

Escalles que porten al pati del castell

I alguna cosa que hi ha trobat a faltar?

Penso que des de fa anys l'Ajuntament hauria de tenir un pla per poder conservar i restaurar els edificis històrics i sobretot, uns criteris per construir pensant en el que és el poble. Em sorprèn i em desagrada veure edificacions que no respecten ni el poble ni les construccions de pedra .

Algun detall de la història de Torrebesses que li hagi impactat especialment?

L'església que mai es va acabar. Es pot veure com un alcalde intenta tirar endavant un projecte emblemàtic com és una església pel seu poble i s'acaba arruïnant per la causa. Un projecte que és de tot el poble, iniciat a partir de les aportacions de la gent del poble i de les seves collites i que finalment acaben amb la ruïna de l'alcalde; és un fet terrible.

Algun lloc del poble o del terme que li agrada especialment?

La plaça de la Vileta que em trasllada a l'època medieval i l'encant que té m'intueix altres temps. Aquesta plaça té alguna cosa especial.

Pensant amb els futurs visitants, com ocuparan el dia aquí?

Ens envolten moltes coses interessants i fonts de turisme cultural. Estem a prop de les pintures rupestres de El Cogul, l'embassament de l'Albagès... o simplement, els pobles de les Garrigues en general, que són per visitar-los! Per exemple, Alfés que té una casa Renaixentista impressionant. La meva darrera descoberta ha estat el moli d'oli de Torrebesses, vora del Bolló. Em vaig quedar impressionat en veure la biga que premsava les olives. O els passejos que es poden fer veient les cabanes de volta i aljubs per entendre com la gent era capaç d'emmagatzemar l'aigua. Però sobretot, la pau i tranquil·litat que podem oferir i que avui en dia és molt valorada.

Per acabar, algun missatge per la gent del poble?

Que siguin respectuosos amb allò que tenen. Que quan construeixin que pensin que i valorin allò que tenen. Que pensin que amb la mateixa despesa poden tenir un poble harmonitzat i que el valor de la cultura és inacabable.

l'hemeroteca

Si en l'anterior Bolló dedicàvem la secció de l'hemeroteca a la Lliga Regionalista i a la seva publicació "La veu del Segre", en aquest 5è número recollirem una notícia publicada a Combat, el noticiari del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM).

La notícia és del 12 de novembre del 1936 i fa referència a la donació per part de l'ajuntament de Torrebesses de 1327 pessetes i 50 cèntims a un Comisari de la Generalitat a Lleida, en suport a les Milícies antifeixistes. Recordem que aquestes milícies eren la única resistència armada a l'aixecament franquista abans de la instauració de l'Exèrcit popular, gairebé un any després.

COMBAT

DIARI DE LA NIT

Organ de la Joventut Comunista Ibèrica (P. O. U. M.)

Fa divuit anys que s'acabà la guerra europea i el capitalisme ja n'ha provocat una altra

Comissaria

El Comissari de la Generalitat, camarada Solé, ha rebut de l'Ajuntament de Torrebesses la quantitat de 1.327'50 pts., en concepte de donatiu per les milícies antifeixistes.

la breu

TROBADA AMB LA MERCÈ JANÉ

Fa pocs dies, el Consell de Redacció del Bolló va tenir una breu trobada amb la Mercè Jané, filla del nostre estimat historiador Josep Jané. La senyoreta Mercè ens va obrir les portes de la casa dels seus pares a Torrebesses per ensenyar-nos una petita mostra del material que hi guarda.

El Consell de Redacció va oferir la seva ajuda a la Mercè en la seva empresa d'organitzar tot el material que guarda entre Torrebesses i Barcelona.

La senyoreta Jané ens explicà que gràcies a la Fundació que s'ha creat per gestionar el patrimoni del seu pare s'intentarà catalogar i organitzar tot el material. N'és una mostra la Creu de Sant Jordi que la família del senyor. Joan Oró donà a la Fundació.

La Creu de Sant Jordi i la Medalla Narcís Monturiol

Instal·lacions

Ivan Flix

AIGUA, LLUM,
CLIMATITZACIÓ, REGS,
ENERGIA RENOVABLE

Mail: ivanflix@hotmail.com - ivanflix@gmail.com

c/Major 34
Torrebesses 25176
Tel/fax: 973/126361 - 696047471

SOBRE LES INCAUTACIONS DE DINERS REALITZADES PEL GOVERN FRANQUISTA

En els darrers anys, hem vist que van apareixer a l'esfera pública fets relacionats amb la Guerra civil i la dictadura franquista (se'n parla als mitjans de comunicació, es fan actes, la classe política pren decisions...) i s'intenta fer present per a que no caigui en l'oblit. Modestament, des del Bolló i número a número, també volem fer la nostra aportació.

En aquest cas, parlarem d'un decret franquista dels darrers anys de la Guerra, amb nefastes conseqüències sobre les nostres economies.

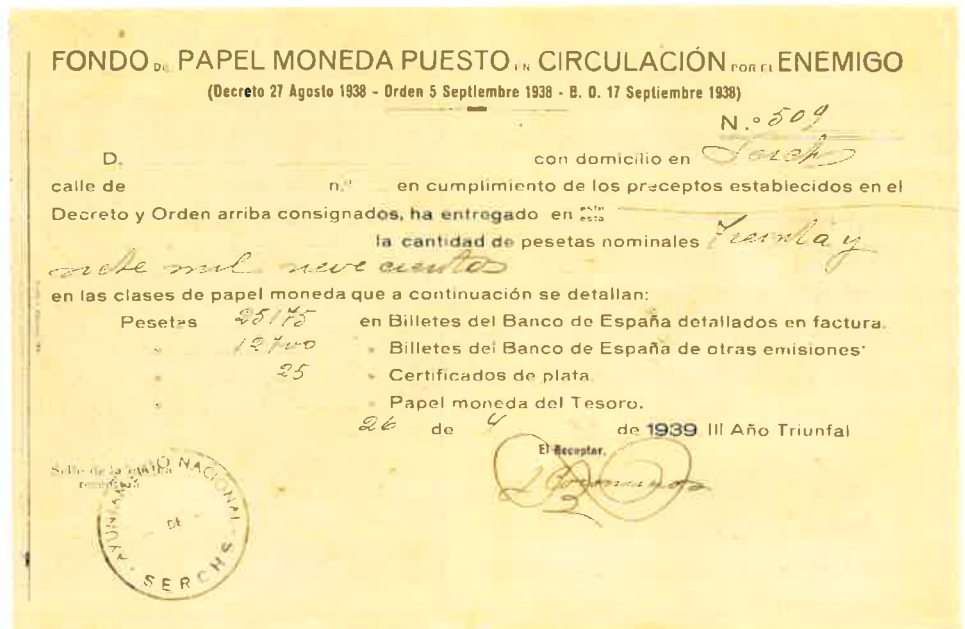
El 17 de setembre del 1938, el recent creat govern de Franco va decretar que s'havien de canviar "els bitllets corresponents a sèries i números anteriors al 18 de juliol de 1936", és a dir, els bitllets de la República. Tal com explica el BOE (Boletín Oficial del Estado), els diners se'ls quedaria el Banc d'Espanya i es donaria a les persones dipositàries un val, el qual més endavant podrien canviar per diners "legals". El temps ens ha demostrat que rarament aquests vals es canviaren per diners, ja fos per desconeixement, per falta d'aval i sobretot per por. El

fet és que suposà que moltes famílies que per atzar majoritàriament o només tenien bitllets republicans quedaren totalment arruïnades. També es comenta que algunes persones favorables a l'aixecament feixista van poder saber amb antelació que aquestes series de bitllets no serien vàlides, i van poder canviar-les per diners vàlids.

En positiu, sabem que algunes caixes catalanes van reconèixer els vals que demostraven haver donat diners republicans i que van canviar-los per moneda de curs legal.

També sabem que el govern de Franco utilitzava la moneda incautada als mercats internacionals de divises per enfonsar el valor de la pesseta republicana i dificultar d'aquesta manera les importacions de la República.

Actualment, existeix una associació ciutadana (sense vinculacions a cap partit polític) que lluita política i jurídicament perquè es reconeixin aquestes vals com a fons dipositats i que es torni a les persones que van patir aquestes incautacions els seus diners en el valor actual.

Rebut que acreditava haver donat diners a l'ajuntament

La Orden de primero de abril pasado hubo de dictar normas de carácter general para el canje de billetes en las plazas que se fueran liberando del dominio marxista. Rápidamente triunfante la ofensiva iniciada por nuestros Ejércitos en el mes de marzo último, fué necesario prescindir del procedimiento hasta entonces seguido, consistente en ir dictando gradualmente Ordenes sucesivas de canje, para establecer unas normas de carácter general que no excluyeran, naturalmente, su ulterior perfeccionamiento y su consolidación formal en una disposición de rango superior. A ello responde el presente Decreto

Fragments extrets del BOE de 1938

presente.

Por todo lo cual, a propuesta del Ministro de Hacienda, y previa deliberación del Consejo de Ministros,

DISPONGO:

Artículo primero.—El Banco de España queda encargado, de las operaciones de canje de billetes puestos en circulación con anterioridad al diez y ocho de julio de mil novecientos treinta y seis, que existan en los territorios cuya liberación realice el Ejército Nacional.

Artículo segundo.—Para el cumplimiento de lo prescrito en el artículo anterior, el Banco de España

30 ANYS DE MUNICIPALISME CATALÀ DEMOCRÀTIC

El 3 d'abril del 1979 es celebraven les primeres eleccions municipals democràtiques. Era l'inici del camí cap a la normalització de la democràcia als Ajuntaments. Aquest any es commemora el 30 aniversari d'aquest fet que va fomentar la superació dels endarreriments històrics recentment viscuts i ha esdevingut un dels models de gestió d'administracions municipals més favorable a l'acció ciutadana. Aquesta nova organització municipal es va caracteritzar des dels seus inicis com promotora de la participació ciutadana i dels serveis socials bàsics. A Torrebesses també. Per això, des del Bolló volem recordar tots i totes els que han viscut en el si d'aquesta organització municipal durant aquests tres anys.

Durant aquests 30 anys han estat al capdavant de la institució: Josep M. Arbonés Font (1979), Francisco Arbonés Font (1984), Josep M. Cubells Puig (1985), Jaume Llovera Mota (1991), Alicia Massip Villanueva (1995), Jorge Segura Bueno i Olga Esteve Pinyol (2003) i Mario Urrea Marçal (2007).

Aquest 30è aniversari és una bona data per recordar les tasques per als veïns que s'han fet des del consistori de Torrebesses.

1979 2009

30
ANYS

AJUNTAMENTS
DEMOCRÀTICS

dones

EL RITME DE LES NOSTRES DONES

Durant aquests mesos, l'associació de dones ha realitzat diverses actes que han demostrat el seva voluntat per tirar endavant. Com ja és tradició el passat 14 de febrer es celebrà el sopar de Santa Àgueda i Santa Apolònia. Seguidament i per no perdre el ritme el dia 8 de març, dia Mundial de la dona s'organitzà una exposició de joguines amb la col·laboració de totes les persones veïnes del poble. Com ja és habitual i abans d'entrar a les vacances de setmana santa, el dia 21 de març es celebrà la Festa de

les Dones, la qual fou duta a terme a l'esplanada de l'ermita de Sant Roc. La celebració comptà amb un gran nombre d'assistents de totes les edats. Com a cloenda es convidà la Tuna d'agrònoms.

A més a més, l'Associació informa que el proper dia 30 de maig celebrarà el pentaniversari del col·lectiu amb un sopar als baixos de l'Ajuntament. Altrament i ja de cara al bon temps, els dies 13 i 14 de maig s'exposarà un recull fotogràfic de dones treballadores cedit pel Consell Comarcal del Segrià.

horaris

Ajuntament:

dll-dv: 11.30-13.00

Farmàcia:

dll-dv mati: 10.30-11.30

tarda: 18.00-19.00

Metge:

dll-dv: 9.00 / dj: 12.00

Perruqueria:

dll-dv tarda

ds: tot el dia

Marina Pifarré

(assessora jurídica)

dm: 18.00-21.00

Treballador/a social:

consultar horaris a l'Ajuntament

el mediàtic d'aquest número és:
Albert Aragonés (Bocamoll, Tv3)

has sortit algun cop a la TV o als diaris?
envia'ns la teva foto a:
elbollodetorrebeses@hotmail.com

passatemps

Saps on pertany aquesta foto? Si saps en quin lloc del poble hi ha aquesta canalera, envia un correu a la nostra adreça electrònica!

elbollodetorrebeses@hotmail.com

Resposta al passatemps anterior:

Mas de la Paula (costa dels escampillars)

Els cinc més ràpids:

Ivan Flix Pelegrí

Rafa Ramírez

Trini Arbonés

Carmen Llurva

Àngels López Molina

